

INFORMACJE DLA SZÓSTOKLASISTÓW

PRZED SPRAWDZIANEM

język polski

Drogi Szóstoklasisto!

Przeczytaj uważnie poniższy materiał i w chwilach wolnych od szkolnych oraz domowych obowiązków poświęć - redagując wypowiedzi na zaproponowane przeze mnie tematy.

Powodzenia!

Hanna Paszkowiak

1. Powinieneś sprawnie posługiwać się terminami literackimi:

fikcja literacka, świat przedstawiony, nadawca, odbiorca, bohater, narrator, autor, fabuła, akcja, watek, podmiot liryczny, epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, rym, rytm, zwrotka (strofa), wers, refren, proza, poezja, baśń, legenda, opowiadanie, powieść, mit ; oraz podstawowymi terminami związanymi z przekazami ikonicznymi (np. komiksem, dziełami malarskimi, rzeźbą), plastyką, muzyką, radiem telewizją, filmem, teatrem, prasą.

2. Musisz umieć poprawnie zredagować następujące formy wypowiedzi:

opowiadanie (również z elementami opisu lub charakterystyki, z dialogiem); opis (przedmiotu, krajobrazu, postaci rzeczywistej, postaci literackiej, dzieła sztuki); sprawozdanie z uroczystości szkolnej i wycieczki; notatkę w formie planu, tabeli, wykresu; streszczenie; kartkę pocztową; list prywatny i oficjalny; telegram; zaproszenie; zawiadomienie; ogłoszenie; instrukcję; przepis;

3. Powinieneś umieć formułować wypowiedzi ze świadomością celu (intencji):

pytać i odpowiadać; potwierdzać i zaprzeczać; polecać i prosić; przyrzekać i obiecywać; zachęcać i zniechęcać; zapraszać; przepraszać; współczuć; żartować; wątpić; odmawiać;

4. Koniecznie przypomnij sobie takie zagadnienia:

alfabet; słowniki i inne źródła (np. książki kulinarne, encyklopedie, przewodniki, czasopisma); wyrazy bliskoznaczne (synonimy); wyrazy przeciwstawne (antonimy); wyrazy pokrewne (rodzina wyrazów);

Dobre rady

- Pracuj z różnymi tekstami kultury: obrazem, komiksem, czasopismem dla młodzieży, lekturami szkolnymi, słownikami, różnymi utworami literatury pięknej i młodzieżowej.
- Czytając, zwracaj uwagę na zapamiętywanie poprawnej pisowni trudnych wyrazów, utrwalenie zasad interpunkcji i ortografii.
- Czytaj uważnie i ze zrozumieniem – opowiedz innym o tym, czego się dowiedziałeś.
- Ćwicz umiejętność wypowiadania własnych sądów, opinii na różne tematy.
- Pracuj z tekstem; szukaj w nim różnych danych, np. imion, nazwisk, cech charakteru bohatera, przygód.
- Ćwicz krótkie formy wypowiedzi.
- Odróżniaj język potoczny (mówiony i pisany) od języka literackiego.
- Dbaj o poprawny język, poznawaj znaczenie nowych wyrazów, wzbogacaj słownictwo, szukaj synonimów, naśladowuj dobre wzorce.
- Omawiaj i interpretuj różne utwory, szczególnie poetyckie.
- Posługuj się terminami, jakie są w słowniczkach na końcu książek.
- Przed przystąpieniem do zadań z różnych przedmiotów uważnie czytaj polecenia i instrukcje, kieruj się nimi, wykonując zadania.
 - Pisz zdania pojedyncze rozwinięte zamiast złożonych.
 - Unikaj powtarzania wyrazów w bliskim sąsiedztwie, dane słowo zastąp synonimem.

- Odpowiadaj dokładnie na pytania.
- Dobieraj argumenty, by uzasadnić swoje stanowisko.
- Redaguj teksty o charakterze użytkowym
- Zaglądaj do różnych słowników, encyklopedii, leksykonów, map, atlasów, czasopism itp.
- Korzystaj z edukacyjnych stron internetowych i edukacyjnych programów komputerowych.
- Wybieraj oferty odpowiednie dla swego wieku, zainteresowań i potrzeb.
- Dużo czytaj.
- Uważnie analizuj treść wszystkich poleceń.
- Dbaj o staranność i estetykę zapisu.
- Stosuj akapity.
- Pisz wymaganą ilość tekstu zgodnie z poleceniem (np. nie mniej niż połowę wyznaczonego miejsca)

PRZYKŁADOWE TEMATY WYPRACOWAŃ (różne formy wypowiedzi)

1. Podróż moich marzeń. Opisz miejsce, które chciałbyś/chciałabyś zwiedzić. Uzasadnij swój wybór.
2. Śniło mi się, że w pięknym ogrodzie spotkałem... Opowiedz o spotkaniu ze znaną postacią z historii Polski (np. władcą, uczonym, pisarzem, sławnym twórcą, patronem szkoły).
3. Napisz ogłoszenie o organizowanych zawodach pływackich. Zachęć uczniów do uczestnictwa w tych zawodach.
4. Moja ulubiona pora roku. Opisz wybraną porę roku i uzasadnij, dlaczego ją lubisz.
5. Wyobraź sobie, że jesteś marynarzem pływającym w łodzi podwodnej *Nautilus*. Opisz swoje przeżycia podczas rejsu lub opowiedz o przygodzie, które wydarzyła się po dotarciu do Bieguna Północnego.

6. Opisz piękny zakątek sadu, parku lub lasu. Postaraj się, by Twój opis był barwny. W opisie uwzględnij: porę roku, wygląd np. drzew, krzewów, trawników, klombów, odgłosy przyrody, nastrój.
7. Co roku przed sezonem letnim media ostrzegają, że długie przebywanie na słońcu może być niebezpieczne, ponieważ grozi udarem słonecznym lub poparzeniami skóry. Twój najlepszy kolega wybiera się w upalny dzień na plażę. Udziel mu czterech porad. Zapisz je w formie instrukcji.
8. Napisz opowiadanie o zdarzeniu prawdziwym lub zmyślnym, które miało miejsce latem, w słoneczny dzień.
9. Napisz list do kolegi lub koleżanki, zachęcający do zwiedzenia...
10. Jest lato. Chcesz wysłać kartkę pocztową do bliskiej Ci osoby, by przekazać, gdzie i jak spędzasz wakacje. Napisz tę kartkę i poprawnie ją zaadresuj.
11. Napisz kilkuzdaniowa notatkę o gatunkach filmów, które najchętniej oglądasz. Uzasadnij swój wybór.
12. Opisz (scharakteryzuj) bohatera swojego ulubionego filmu. Napisz, czym kierowałaś się, dokonując wyboru.
13. Napisz list do władz miasta, w którym zwracasz się z prośbą o pomoc w organizacji Szkolnego Konkursu Wiedzy o ...(przedstaw cel konkursu, sformułuj potrzeby związane z organizacją konkursu, uzasadnij prośbę).
14. Napisz list do kolegi lub koleżanki. Przekonaj go/ją, że nie warto i nie powinno się godzinami przesiadywać przed telewizorem.
15. Co i dlaczego najczęściej robisz, gdy w wolnym czasie nie oglądasz telewizji?
16. Zredaguj zaproszenie na swoje urodziny. Skieruj je do bliskiej Ci osoby.
17. Napisz sprawozdanie z zawodów sportowych.
18. Zredaguj zaproszenie na imprezę „Pożegnanie lata”. Napisz wymyślony przez siebie co najmniej pięciopunktowy plan przebiegu uroczystości szkolnej z okazji pożegnania lata. Używaj tylko równoważników zdań.
19. Jesteś obserwatorem odbywających się gier i zabaw. Opisz przebieg jednej z konkurencji.
20. Moje zwierzę. Opis.
21. Przedmiot, który przynosi mi szczęście/ pecha... Opis przedmiotu.
22. Zredaguj regulamin zachowania się na obszarze parku narodowego (w teatrze, w kinie, w muzeum, itp.).
23. Zgubiłeś/ zgubiłaś cenną pamiątkę... Zredaguj ogłoszenie o zgubie.

24. W barwnej pościeli śnią się kolorowe sny. Napisz opowiadanie, w którym przedstawiś treść swego wybranego snu.
25. Napisz streszczenie podanego tekstu (artykułu, bajki, opowiadania).
26. Zredaguj w punktach instrukcję konserwacji roweru.
27. Podaj przepis na swoją ulubioną potrawę.
28. Czy i dlaczego warto gromadzić pamiątki? Zredaguj kilkuzdaniową notatkę.
29. Klasa szósta zorganizowała w szkole wystawę pamiątek z wakacji. Zredaguj zaproszenie skierowane do całej społeczności szkolnej.
30. Pilnie sprzedam/ kupię...- ogłoszenie.
31. Opisz namalowany lub prawdziwy świat widziany Twymi oczami.
32. Bardzo lubię patrzeć na ten obraz/ rzeźbę. Opis.

PRZYKŁADOWE WYPOWIEDZI Z INTENCJĄ

1. Masz wolne popołudnie. Kolega proponuje obejrzenie filmu w TV. Wyjaśnij mu, którego filmu/ filmów nie powinniście oglądać i dlaczego?
2. Napisz trzy zdania, w których wyrazisz swoją radość/ smutek z powodu...
3. Napisz tekst pt. „Warto jeść jabłka”. Zachęcając do jedzenia tych owoców, uwzględnij ich smak i wartości odżywcze.
4. Napisz 2-3 zdania, w którym zachęcisz do zwiedzenia muzeum.
5. Ułóż trzy życzenia do złotej rybki. Dlaczego Twoje życzenia powinny być spełnione? Przekonaj złotą rybkę o słuszności swoich prośb.
6. Podaj dwa argumenty, w których uzasadnisz potrzebę zakładania akwariów lub zbędność hodowli rybek w akwariach.
7. Nielubiana przez Ciebie koleżanką zaprasza Cię na przyjęcie urodzinowe. Zredaguj odmowę (grzeczną, nie urażającą uczuć koleżanki, ale stanowczą).

